

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **praca socjalna**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa w Bydgoszczy

Data przeprowadzenia wizytacji: **29-30 stycznia 2021**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	8
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	11
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	15
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	17
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	19
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	22
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	24
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	27
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	29
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	32
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego_____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych_____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa**Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena**Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Andrzej Niesporek., członek PKA

członkowie:

1. ks. dr hab. Leon Szot – ekspert PKA
2. dr hab. Waldemar Urbanik – ekspert PKA
3. Norbert Napieraj – ekspert PKA ds. pracodawców
4. Kamil Bonas – ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr inż. Olga Janiszewska – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku praca socjalna prowadzonym w Kujawsko- Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. Bieżąca ocena jest kolejną oceną programową na kierunku praca socjalna, poprzednia ocena na kierunku praca socjalna na poziomie studiów pierwszego stopnia odbyła się w 2015 roku. W Uchwale Nr 17/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 8 stycznia 2015 r. w sprawie oceny programowej na kierunku praca socjalna prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych i Filologicznych Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim wydano ocenę pozytywną i nie sformułowano zaleceń.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą w formie zdalnej. Zespół oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni, odbyło się także spotkanie organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni, dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym harmonogramem. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za praktyki, a także z przedstawicielami Samorządu Studenckiego oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi, o których przewodniczący zespołu poinformował władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	praca socjalna	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	pedagogika – 85,6% nauki socjologiczne -14,4%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 181 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	160 godzin, 4 tygodnie, 5 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	-	49
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2435	1321
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	107 ECTS	68 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	114 ECTS	114 ECTS

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	55 ECTS	55 ECTS
--	---------	---------

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku praca socjalna są zgodne z misją Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy. Ogólnym celem kształcenia na ocenianym kierunku jest przekazanie wszechstronnej wiedzy w zakresie teorii pracy socjalnej, pedagogiki oraz socjologii. Koncepcja oparta jest na kilku istotnych filarach zbudowanych na: celach kształcenia, logice studiowania, łączenia teorii socjologicznych z praktyką i efektach uczenia się. Przedstawiona koncepcja, a także cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach (nauki socjologiczne, psychologia), do których kierunku praca socjalna został przyporządkowany. Ponadto w koncepcji i celach kształcenia uwzględniono przekazywanie aktualnych efektów pracy naukowo-badawczej kadry prowadzącej zajęcia dydaktyczne. Uwzględniono również możliwość realizacji przedmiotów kierunkowych w formie odwiedzania i hospitowania placówek pomocy społecznej. Koncepcja i cele kształcenia zakładają permanentną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w budowaniu programu studiów i w jego uaktualnianiu. Koncepcja kształcenia wykorzystuje jako dobre praktyki, doświadczenia krajowe utrwalone w standardach kształcenia, które zostały wypracowane przez środowisko akademickiego. Ponadto wykorzystuje także wzorce międzynarodowe, określone m. in. przez Europejskiej Stowarzyszenie Szkół Pracy Socjalnej czy programy nauczania szkół wyższych kształcących na kierunku praca socjalna. Zarysowana koncepcja kształcenia na kierunku praca socjalna oraz związane z nią cele kształcenia są podstawą do ustalenia efektów uczenia na profilu ogólnoakademickim kierunku praca socjalna. Celem kształcenia na ocenianym kierunku jest przekazanie gruntownej i wszechstronnej wiedzy z dziedziny nauk społecznych, w zakresie teorii i praktyki pracy socjalnej oraz pedagogiki, socjologii i nauk komplementarnych oraz kształcenie rozumienia wiedzy i jej praktycznego wykorzystywania do opisu, analizy sytuacji, diagnozowania problemów, prognozowania zmian oraz rozpoznawania mechanizmów zachodzących w obszarze pomocy społecznej.

Koncepcja studiów pracy socjalnej podporządkowana jest pracy na rzecz środowiska lokalnego. Uwzględnia ona konkretne korzyści dla otoczenia społecznego, a w szczególności dla kadr samorządowych woj. kujawsko-pomorskiego. Korzyści te, to przede wszystkim wzbogacenie kadr pomocy społecznej, kadr organizacji pozarządowych, instytucji samorządowych o charakterze pomocowym i opiekuńczym o wykwalifikowanych absolwentów potrafiących sprostać wyzwaniom, jakie stoją przed instytucjami pomocy społecznej.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami do których przyporządkowano kierunek praca socjalna. Przedstawione dla ocenianego kierunku efekty uczenia się opisują w sposób trafny, realistyczny a nade wszystko pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studentów. Efekty uczenia się są zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji. Z

Przyjęte efekty uczenia się dla kierunku praca socjalna profil ogólnoakademicki zakładają rozwijanie umiejętności komunikowania się w języku obcym. Są to następujące efekty: PS1A_U11 – absolwent

ma umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz efekty: PS1A_U09 - absolwent posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym, w zakresie nauk społecznych, w szczególności dla pracy socjalnej, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, w oparciu o różnego typu źródła zastane i wywołane i PS1A_U10 – absolwent posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim i języku obcym, w zakresie nauk społecznych w szczególności pracy socjalnej, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, w oparciu o różnego typu źródła zastane i wywołane.

założone kierunkowe efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. Uwzględniają one rozwijanie umiejętności badawczych oraz nabycie kompetencji społecznych niezbędnych w działalności naukowej. Założone kierunkowe efekty uczenia się uwzględniają również rozwijanie kompetencji społecznych niezbędnych w działalności zawodowej (należą do nich przede wszystkim następujące efekty: PS1A_K02 – absolwent potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, PS1A_K04 – absolwent prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego, PS1A_K08 – absolwent ma świadomość ważności roli dialogu, zachowuje się w sposób profesjonalny przestrzegając zasad etyki zawodowej i poszanowania różnorodności poglądów i kultur, PS1A_K10- absolwent potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy).

Efekty uczenia się są sformułowane w sposób zrozumiały, biorąc pod uwagę to, że warunkiem podjęcia studiów pierwszego stopnia na kierunku praca socjalna jest uzyskanie efektów uczenia się zakładanych dla kształcenia ogólnego na poziomie poprzedzającym 6 poziom w Krajowych Ramach Kwalifikacji tj. ukończenie szkoły średniej i uzyskanie świadectwa maturalnego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Przedstawiona koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją KPSW w Bydgoszczy. Koncepcja kształcenia i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunku praca socjalna jest przyporządkowany. Należy zaznaczyć, że koncepcja ocenianego kierunku studiów jest zorientowana na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami do których przyporządkowano pracę socjalną, zarówno na pierwszym jak i na drugim stopniu studiów. Efekty uczenia przedstawiono w sposób trafny, realistyczny i pozwalający na weryfikację.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na ocenianym kierunku studiów są zgodne z określonymi dla kierunku efektami uczenia się, związane są z badaniami i publikacjami pracowników. Powiązanie kształcenia z prowadzonymi badaniami oraz działalnością naukową, a także w zakresie przygotowania ekspertyz i raportów to podstawowy atut studiów na kierunku praca socjalna. Działalność badawcza pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku praca socjalna koncentruje się na prowadzeniu badań nad ważnymi problemami społecznymi. Należy stwierdzić, że treści programowe uwzględniają aktualny stan wiedzy, oparty na badaniach empirycznych z wykorzystaniem metodyki badań w dyscyplinach, do których jest przyporządkowana praca socjalna. Treści programowe uwzględniają wiedzę i jej zastosowanie w zakresie dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany. W programie studiów dominują przedmioty zaliczane do dziedziny nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki w postaci wprowadzenia do pedagogiki oraz pedagogiki społecznej, specjalnej i andragogiki, a także socjologii, gdzie poza wprowadzeniem do socjologii studenci pogłębiają wiedzę z zakresu: mikrosocjologii i procesów grupowych, antropologii kulturowej i współczesnych problemów socjologii. Bardzo ważne miejsce w programie nauczania zajmują treści związane z istotą pracy socjalnej i polityki społecznej, wraz z pokazaniem związków między tymi obszarami. Kwestie te ujęte są w perspektywie historycznej i współczesnej, teoretycznej i metodologicznej, praktycznej, krajowej i międzynarodowej. Niezmiernie istotne dla kompetencji praktycznych przyszłego pracownika socjalnego są natomiast przedmioty przybliżające: superwizję w pracy socjalnej, animację społeczno-kulturową, projekt socjalny, funkcjonowanie instytucji pomocy społecznej i opieki zdrowotnej, poradnictwo i interwencję w pracy socjalnej, trzeci sektor oraz przedmioty pokazujące rozwiązywanie problemów tzw. grup ryzyka socjalnego, czyli osób starszych, uzależnionych, czy też opuszczających zakłady karne. Absolwenci kierunku praca socjalna uzyskują kompleksową, zaawansowaną (na poziomie studiów pierwszego stopnia), interdyscyplinarną i uporządkowaną wiedzę, przede wszystkim w dziedzinie nauk społecznych (pedagogika, nauki socjologiczne, psychologia, nauki prawne), a także nauk humanistycznych (filozofia) i biomedycznych. Poznają miejsce pracy socjalnej wśród innych dyscyplin.

Studia I stopnia trwają 6 semestrów, a całemu tokowi studiów przypisane jest 181 ECTS. Łączna liczba godzin w trybie studiów stacjonarnych to 2435, natomiast w trybie niestacjonarnym: 1321. Harmonogram studiów jest oparty o treści zawarte w modułach: moduł przedmiotów kierunkowych obejmujący także obowiązkowe praktyki i zajęcia przygotowujące do nich, seminarium dyplomowe, moduł przedmiotów ściśle socjologicznych, moduł innych przedmiotów wynikających z interdyscyplinarnego charakteru pracy socjalnej, lektorat z języka obcego, moduł przedmiotów do wyboru (wykładów fakultatywnych). Poszczególne zajęcia są ułożone w harmonogramie studiów w sposób poprawny i logiczny. Taka konstrukcja zajęć sprzyja osiąganiu efektów uczenia, a szacowany nakład pracy studenta mierzony liczbą punktów ECTS umożliwia studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Na studiach niestacjonarnych, które tylko są obecnie realizowane, przedmioty do wyboru w programie studiów dla cyklu kształcenia 2020/2021 stanowią 38,5% (509 godzin) ogółu godzin w całym cyklu kształcenia i stanowią 30,5% (55 pkt. ECTS) ogółu punktacji ECTS. Na studiach stacjonarnych, przedmioty do wyboru w programie studiów dla cyklu kształcenia 2020/2021 stanowią 32,4 % (788 godzin) ogółu godzin w całym cyklu kształcenia i stanowią 30,5% (55 pkt. ECTS) ogółu punktacji ECTS. Biorąc pod uwagę zainteresowania studentów, oczekiwania pracodawców a także prowadzone badania naukowe, w planie studiów dla cyklu kształcenia 2020/2021 zaproponowano do wyboru 12 przedmiotów w ramach grupy przedmiotów kształcenia ogólnego i kierunkowego.

Oceniany kierunek praca socjalna jest kierunkiem o profilu ogólnoakademickim i zgodnie z wymaganiami ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową. Jednocześnie w planie studiów uwzględnione są takie formy kształcenia, które umożliwiają kształtowanie umiejętności praktycznych. Należą do nich przede wszystkim ćwiczenia, laboratoria, warsztaty, konwersatoria, seminaria, e-learning oraz praktyki.

Obowiązujący na kierunku praca socjalna program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka obcego, na które w programie studiów przewidziano łącznie 128 godzin na studiach stacjonarnych oraz 88 godzin na studiach niestacjonarnych. Godziny te są realizowane w ciągu czterech semestrów studiów (3-6 semestr). Dodatkowo uczelnia od roku 2020/2021 wprowadziła do programu studiów obowiązkowy przedmiot- wykład monograficzny w języku obcym oraz zajęcia dodatkowe prowadzone w języku angielskim *critical thinking*.

Metody kształcenia wykorzystywane na kierunku praca socjalna są ściśle związane z założonymi efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Metody kształcenia realizowane na kierunku praca socjalna są także uwarunkowane formą i specyfiką realizowanego przedmiotu. W zakres form zajęć dostępnych na kierunku praca socjalna wchodzi: wykłady, konwersatoria, zajęcia laboratoryjne, seminarium. Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Kluczowym atutem jest różnorodność oferowanych zajęć, dzięki czemu studenci mogą w przemyślanym i poinformowanym sposób kształtować ścieżkę rozwoju intelektualnego oraz przyszłej kariery zawodowej.

Program studiów kierunku praca socjalna obejmuje praktyki studenckie. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć na kierunku praca socjalna. Treści programowe przypisane do praktyk zapewniają możliwość osiągnięcia efektów uczenia się, z uwzględnieniem wybranej specjalności. Rozkład form aktywności w trakcie odbywania praktyk zawodowych jest zbieżny z procesem dydaktycznym, czyli m.in. wraz z kolejnością realizowanych zajęć zmienia się charakter praktyki, aby samodzielne, realizowane zadania bazowały na zgromadzonej wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach.

Wymiar praktyk zawodowych wynosi 160 godzin (jeden miesiąc). Praktyki realizowane są po drugim i po czwartym semestrze studiów, a za ich zaliczenie student otrzymuje 5 punktów ECTS.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Dokumentacja utrwalająca przebieg praktyk dobrana jest właściwie i pozwala rzetelnie ocenić zgodność przebiegu praktyki z jej programem oraz stwierdzić czy osiągnięto zakładane efekty

uczenia się. Potwierdza to analiza dokumentacji wybranych losowo studentów. Dokonywana przez opiekuna praktyk ocena osiągnięcia efektów uczenia się ma charakter kompleksowy, a więc odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Po zakończonym cyklu semestralnym opiekun praktyk ocenia poziom osiągniętych efektów uczenia się i sposób gospodarowania czasem realizacji praktyki. Dodatkowo oceniane są prace i zdania wykonywane w toku praktyki np. konspekty, diagnozy przypadków, własne obserwacje i wywiady, opisy refleksji i spostrzeżeń, służące samoocenie osiągniętych efektów uczenia się. Wymagane od praktykanta zadania służą opiekunowi praktyk do oceny poziomu uzyskania efektów uczenia się.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Są to doświadczeni pracownicy instytucji pomocy społecznej, pieczy zastępczej, pomocy postpenitencjarnej itp. Ich dorobek, doświadczenie i kompetencje w zakresie opieki nad realizacją praktyk podlegają systematycznej ocenie i są podstawą weryfikacji listy podmiotów, z którymi prowadzona jest współpraca w ramach realizacji praktyk zawodowych.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Powyższe jest weryfikowane zarówno na etapie zawierania z pracodawcami porozumień w zakresie praktyk, jak w ramach okresowych przeglądów tej współpracy. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Wybór placówek do realizacji praktyk jest wynikiem ich dopasowania do zadań wynikających z ramowego programu praktyk i zakładanych efektów uczenia się. Opiekun praktyk ustala ze studentem miejsce realizacji praktyki i pozostaje w ciągłym kontakcie z placówką. Przedstawiciel placówki przed zawarciem umowy o organizację praktyki zapoznaje się z wymaganiami instrukcji, decydując czy dysponuje infrastrukturą i możliwościami, które pozwolą na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz umożliwi wykonywanie zadań analitycznych, badawczych, koncepcyjnych przez studenta, zgodnych z formą praktyki. Opiekunowie praktyk pośredniczą w organizacji praktyki, wskazując miejsca ich realizacji jako najbardziej adekwatne do zadań praktyki. Ostateczne miejsce odbywania praktyki jest wynikiem wzajemnych ustaleń. Praktyki zawodowe realizowane są w różnorodnych instytucjach, zarówno z terenu miasta Bydgoszczy, jak i regionu. Wśród miejsc realizacji praktyki można wymienić kilka kluczowych grup instytucji, adekwatnych dla kierunku praca socjalna, obejmujących głównie podmioty realizujące zadania z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny i pieczy zastępczej itp. Średnia liczebność instytucji kooperujących w realizacji praktyk dla studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych kształtuje się na poziomie pozwalającym całkowicie zapewnić pokrycie zapotrzebowania studentów na miejsca odbywania praktyk.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

W kształceniu języka obcego stosowane są następujące metody kształcenia: nauka autorska metodą transferencji - tj. osadzania znaczeń języka źródłowego (język polski) w tekście języka docelowego (np. język angielski), przeprowadzając porównania między dwoma językami i uwydatniając każdą istniejącą różnicę, prezentacja materiału gramatycznego bogato ilustrowanego przykładami, ćwiczenia w rozumieniu słuchania, ćwiczenia w rozumieniu czytania, ćwiczenia w pisaniu, ćwiczenia w konwersacji, ćwiczenia w tłumaczeniu praca w grupach dwu i wieloosobowych. Metody te

umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2.

Organizacja procesu nauczania w pełni zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się (zwłaszcza w okresie pandemii), oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe na kierunku praca socjalna są zgodne z efektami uczenia się oraz aktualnym stanem wiedzy. Są odpowiednie dla zajęć tworzących program studiów pracy socjalnej. Plan studiów jest dobrze skonstruowany - nakład pracy mierzony punktami ECTS dla poszczególnych zajęć jest poprawnie określony. Dobór form zajęć, proporcje zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela, a także zajęć do wyboru są różnorodne i odpowiednie do treści. Umożliwiają nabycie kompetencji badawczych, a także praktycznych niezbędnych do wykonywania zawodu jakim jest pracownik socjalny.

Sposób formalnej regulacji praktyk zawodowych realizowanych w ramach kierunku, ich program, przyjęte formy realizacji, nadzór nad przebiegiem oraz sposób oceny zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Również dobór instytucji, których praktyk są realizowane oraz wyposażenie miejsc praktyk służą osiągnięciu efektów uczenia się. Godzinowy wymiar praktyk oraz liczba przypisanych punktów ECTS są odpowiednie i mieszczą się ramach przyjętych standardów formalnych, zapewniając jednocześnie efektywność w realizacji założonych celów w zakresie efektów uczenia się. Wszystkie aspekty funkcjonowania praktyk są poddawane okresowym analizom i ocenom, w tym z udziałem studentów, co przekłada się na doskonalenie procedur oraz form realizacji praktyk zawodowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Na kierunku praca socjalna stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Szczegółowe warunki i zasady uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym są zamieszczone w Zarządzeniu Dziekana nr 3/2017. Między innymi określono w nim zasady rozliczenia realizacji planu studiów podczas studiowania w uczelni partnerskiej (w tym zagranicznej), przeniesienia z innej uczelni czy wznowienia studiów. Szczegółowe zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym zamieszczone są w Regulaminie Potwierdzania Efektów Uczenia się, dostosowanym do wymogów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższymi i przyjętym przez Senat KPSW Uchwałą nr 36/2019 z dnia 30 lipca 2019 roku. Między innymi określono w nim warunki, jakie muszą spełniać kierunki, na których będą potwierdzane efekty uczenia się oraz wymagania jakie muszą spełniać osoby wnioskujące o potwierdzanie efektów uczenia się. W Regulaminie Potwierdzania Efektów Uczenia się określono także ilość efektów uczenia się, mierzoną liczbą ECTS, którą można potwierdzić oraz liczbę studentów na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, którzy mogą zostać przyjęci na studia na podstawie najlepszych wyników uzyskanych w procesie potwierdzenia efektów uczenia się.

W Regulaminie Potwierdzania Efektów Uczenia się opisano organizację potwierdzania efektów uczenia się, w tym wskazano osoby podejmujące decyzje oraz określono Komisje Egzaminacyjne. Ponadto wyszczególniono dokumenty, które kandydaci powinni złożyć do Centrum Obsługi Studentów i Dydaktyki (COSiD) oraz sprecyzowano terminy składania wniosków i podjęcia decyzji przez dziekana. Jak dotychczas procedura potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym nie była jeszcze realizowana na ocenianym kierunku.

Zasady dyplomowania określają zasady wyboru przez studenta opiekuna pracy dyplomowej oraz wyboru tematu pracy, zgodnego z kierunkiem studiów. Tematyka prac etapowych oraz dyplomowych jest w pełni zgodna z założonymi dla kierunku pracą socjalną efektami uczenia się. Zaproponowane przez studentów i opiekunów tematy prac są zgodne z kierunkiem studiów. Zasady dyplomowania zostały sprecyzowane w Regulaminie Studiów i w Zasadach Dyplomowania na Wydziale. Zgodnie z tymi zapisami studenci przygotowują pracę dyplomową (na studiach pierwszego stopnia - pracę licencjacką) pod kierunkiem opiekuna wyznaczonego przez dziekana spośród nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora, stopień naukowy doktora habilitowanego lub doktora prowadzących badania naukowe w dyscyplinach: pedagogika oraz nauki socjologiczne. Zgodnie z założeniem przyjętym w koncepcji kształcenia praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy stanowią syntetyczną (ogólną) metodę weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla danego kierunku studiów i poziomu studiów.

Praca dyplomowa może mieć charakter pracy teoretycznej lub empirycznej. Teoretyczny charakter pracy dyplomowej związany jest z uporządkowaniem i usystematyzowaniem wiedzy zdobytej na podstawie studiowania materiałów źródłowych w dostępnych opracowaniach naukowych. Wskazuje on na dążenie do wykazywania postawy badawczej opartej na formułowaniu ustaleń wzbogacających istniejące teorie badawcze w zakresie wybranego przedmiotu badań. Z kolei empiryczny charakter pracy dyplomowej związany jest z dążeniem do nabycia umiejętności przeprowadzenia i opracowania wyników własnych badań. Wskazuje on na dążenie do wykazywania postawy badawczej opartej na prostych analizach, wnioskach i prognozach wynikających z własnych badań i mogących służyć jako źródło wiedzy dla innych badaczy w zakresie wybranego przedmiotu badań. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest pozytywny wynik weryfikacji pracy dyplomowej w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym oraz pozytywne recenzje promotora i recenzenta. Podczas egzaminu student odpowiada na trzy pytania. Podstawą oceny na dyplomie ukończenia studiów jest średnia z ocen uzyskanych w trakcie studiów (60%), z pracy dyplomowej

(ocena promotora i recenzenta – łącznie 20%) oraz egzaminu dyplomowego (20%). Przyjęta procedura zapewnia możliwość potwierdzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Autorzy najlepszych prac dyplomowych mają możliwość opublikowania artykułu na bazie pracy w czasopiśmie prowadzonym przez Wydawnictwo KPSW. Ponadto studenci mogą prezentować referaty na podstawie prowadzonych badań na co rocznych konferencjach: Jeden Świat – Wiele kultur, Studenckim Seminarium Naukowym.

Ogólne zasady i metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się na kierunku praca socjalna przedstawione zostały w programie studiów. Do metod weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie kształcenia na poziomie przedmiotu zalicza się w szczególności: egzamin- ustny, opisowy, testowy; zaliczenie – ustne, opisowe, testowe i in., kolokwium, przygotowanie projektu, referatu, eseju itp., rozwiązywanie zadań, obserwację i ocenę umiejętności praktycznych, ocenę zaangażowania studenta w dyskusji. Nauczyciel akademicki jest zobowiązany do przygotowania programu przedmiotu, w którym, między innymi określa warunki i wymogi (metody weryfikacji) osiąganych efektów uczenia się, Sylabus w założeniu ma precyzować metody, narzędzia oraz kryteria weryfikacji założonych efektów uczenia się, uwzględniając charakterystykę realizowanego przedmiotu. Program przedmiotu (sylabus) jest publikowany na wewnętrznej stronie Uczelni (System ISOS-ISOP) i staje się wiążący dla nauczyciela i studenta. Formalny system weryfikacji efektów uczenia się w Kujawsko-Pomorskiej Szkole Wyższej regulowany jest Zarządzeniem Rektora nr 36/2019 z dnia 30 września 2019 roku w sprawie systemu weryfikacji efektów uczenia się, które zakłada weryfikację osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów (i/lub ich form), w odniesieniu do praktyk zawodowych oraz do całego programu studiów określonych w oparciu o analizę procesu dyplomowania. Obowiązujące na Uczelni regulacje sprzyjają zapewnieniu bezstronności, rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji oraz wiarygodności i porównywalności ocen. Indywidualne podejście stosowane jest wobec osób z niepełnosprawnością. Działania skierowane do studentów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne nastawione są głównie na wyrównywanie szans. Dopuszcza się tu możliwość zamiany egzaminu pisemnego na egzamin ustny, zaliczenie w indywidualnym terminie, czy też wydłużenie czasu na egzaminie/zaliczeniu pisemnym.

Wszelkie sytuacje konfliktowe powstałe na tle sprawdzania i oceny efektów uczenia się zgłaszane są przez uczestników procesu kształcenia Dziekanowi Wydziału. W celu rozpatrzenia sprawy dziekan powołuje komisje w skład, której wchodzi minimum jeden nauczyciel akademicki, nie wchodzący w skład organów orzekających w postępowaniach dyscyplinarnych prowadzonych w Uczelni. Po rozpatrzeniu sprawy i stwierdzeniu zaistnienia podejrzenia popełnienia czynu uchybiającego godności studenta lub nauczyciela akademickiego, mają zastosowanie przepisy wewnętrzne Uczelni oraz ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wraz z aktami wykonawczymi w zakresie postępowań dyscyplinarnych. Wszystkie działania podejmowane w Uczelni w tym zakresie, mają na celu zapobieganie plagiatom na poziomie prac zaliczeniowych oraz prac dyplomowych. W sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się Regulamin Studiów przewiduje egzamin komisyjny, a w celu zapobieganiu i reagowaniu na zachowanie nieetyczne i niezgodne z prawem przewiduje postępowanie dyscyplinarne.

Innym dokumentem przewidującym postępowanie dyscyplinarne jest Zarządzenie nr 2/2019 Rektora KPSW z dnia 12 lutego w sprawie wprowadzenia procedury sprawdzania pisemnych prac dyplomowych przy pomocy Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA). Opiekun pracy, mając na uwadze wyniki zawarte w wygenerowanym w systemie JSA raporcie może podjąć decyzje o braku

dopuszczenia do obrony. O odmowie dopuszczenia do obrony i jej przyczynach opiekun pisemnie informuje Dziekana Wydziału. Decyzja opiekuna o braku dopuszczenia do obrony i raport zostają udostępnione studentowi. Decyzja opiekuna o braku dopuszczenia pracy dyplomowej do obrony może stanowić podstawę wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. W celu zapobiegania zachowaniom nieetycznym i niezgodnym z prawem, poza powyższymi działaniami, do planów studiów zostały wprowadzone obligatoryjne przedmioty: ochrona własności intelektualnej oraz etyka zawodowa. Na proseminarium i seminarium dyplomowym studenci również są wyczulani na ochronę własności intelektualnej i prawidłowy opis informacji wykorzystywanych w pracy.

Tematy prac etapowych, zaliczeniowych i egzaminacyjnych są ustalane przez egzaminatora, który dokonuje ich zaliczenia. Tematyka tych prac związana jest z modułem kształcenia i realizowanym przedmiotem (który wynika z programu studiów). Tematyka jest znana studentom, gdyż jest opisana w sylabusach. Standardem jest także omówienie na pierwszych zajęciach przez nauczyciela wymagań, których spełnienie warunkuje zaliczenie przedmiotu. Metodyka prac etapowych, zaliczeniowych i egzaminacyjnych obejmuje zgodność tematyki z planowanymi efektami uczenia się dla danego przedmiotu, terminowość oddania pracy, poprawność opracowania tematu pod kątem: zasad języka polskiego, samodzielności pracy, zgodność wykonania z zadaniem, kompletność opracowania.

System weryfikacji efektów uczenia się jest kompleksowy i obejmuje wszystkie ich kategorie. Metody weryfikacji wiedzy to: testy zawierające pytania otwarte, egzaminy, wypowiedzi ustne, prezentacje multimedialne. Metody sprawdzania i oceniania umiejętności obejmują m.in. ocenę prac pisemnych (kolokwiów, krótkich sprawdzianów, egzaminów, prezentacji itp.). W zakresie kompetencji społecznych ocenie podlegają takie postawy studenta jak systematyczność pracy (weryfikowana dotrzymywaniem ustalonych terminów realizacji etapów projektów), staranność wykonania (ocena jakości produktu końcowego), umiejętności działania w zespole, chęć rozwoju zawodowego (sprawdzana podejmowaniem przez studentów zadań nieobligatoryjnych), myślenie nieograniczone do aspektów informatycznych (weryfikacja pozatechnicznych aspektów projektów, w tym prac dyplomowych). Efekty z zakresu zaawansowanej wiedzy i umiejętności praktycznych, a niekiedy także badawczych, oceniane są również w trakcie wykonywania pracy dyplomowej. Najważniejsze efekty w zakresie wiedzy są dodatkowo weryfikowane podczas egzaminu dyplomowego. W ramach nauki języków obcych weryfikowane są umiejętności czytania, pisania, słuchania i mówienia w języku obcym.

Praca dyplomowa w założeniu powinna weryfikować praktyczne umiejętności studenta m.in. w zakresie pozyskiwania i porządkowania właściwych źródeł informacji, formułowania problemów badawczych oraz wykorzystania metod badawczych do rozwiązywania problemów oraz identyfikacji i analizy zjawisk. Tematyka prac licencjackich jest osadzona w dyscyplinie pedagogika oraz nauki socjologiczne i jest spójna z kierunkiem praca socjalna, co w konsekwencji pozwala osiągnąć założone efekty uczenia się w tych dyscyplinach. Praca dyplomowa odzwierciedla wiedzę i umiejętności właściwe dla stopnia studiów i profilu ogólnoakademickiego. Na studiach pierwszego stopnia, praca dyplomowa realizowana jest jako praca licencjacka. Praca dyplomowa jest pracą pisemną. Przy pisaniu prac obowiązuje zasada, że znaczna jej część jest związana z indywidualnymi opracowaniami (badaniami studenta), w których stosuje określone metody badawcze i korzysta z dostępnej literatury, materiałów źródłowych, danych pozyskiwanych z sieci cyfrowych, w tym z Internetu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na podstawie analizy dokumentów oraz realizowanej wizytacji można stwierdzić, że przyjęte zasady rekrutacji na studia na kierunku praca socjalna są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Z kolei stosowane metody weryfikacji i oceny, są transparentne, pozwalają na równe traktowanie studentów oraz na bezstronność oceny. Pozwalają one na realne sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się. Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się przeprowadzana jest przez nauczycieli akademickich na każdym etapie kształcenia, na podstawie analizy prac częściowych, prac zaliczeniowych i prac licencjackich. Metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej. Sprawdzone losowo prace dyplomowe jak i prace etapowe wskazują, iż na ocenianym kierunku studiów przywiązuje się uwagę do weryfikacji założonych celów kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra naukowo-dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku praca socjalna posiada kwalifikacje zapewniające prawidłowość przebiegu procesu osiągania efektów uczenia się. Nauczyciele akademicki, prowadzący zajęcia na kierunku praca socjalna, posiadają znaczące doświadczenie dydaktyczne oraz legitymują się dorobkiem naukowym, który jest zlokalizowany przedmiotowo w obszarach i kontekstach poznawczych powiązanych z prowadzonymi modułami kształcenia (dorobek naukowy w dyscyplinie pedagogika, nauki socjologiczne, nauki o kulturze i religii). Przydział modułów kształcenia w kontekście doświadczenia zawodowego oraz dorobku naukowego jest prawidłowy. W roku akademickim 2020/2021 zajęcia na kierunku praca socjalna prowadzi 22 nauczycieli akademickich w tym 15 zatrudnionych w oparciu o umowę o pracę (podstawowe miejsce pracy), którzy realizują łącznie 887 godzin zajęć w cyklu kształcenia, co stanowi 76,4% ogólnej liczby godzin dydaktycznych (1161 godzin dydaktycznych – z pominięciem praktyk). Zatem warunek formalny przewidziany w tym względzie dla kierunku o profilu ogólnoakademickim jest spełniony.

W ogólnej liczbie pracowników prowadzących zajęcia na akredytowanym kierunku dwóch posiada tytuł naukowy profesora, pięciu stopień doktora habilitowanego, a dziewięciu stopień doktora.

Pracownicy naukowo- dydaktyczni, prowadzący zajęcia na kierunku praca socjalna, wykazują dużą aktywność naukową publikując w latach 2015 – 2020 zarówno opracowania monograficzne jak

i liczne artykuły powiązane przedmiotowo z efektami uczenia się przewidzianymi w programie studiów ocenianego kierunku. Problematyka publikacji zlokalizowana jest w głównych nurtach eksplikacyjnych, charakterystycznych dla współczesnej pedagogiki i nauk socjologicznych, łącząc tym samym wiele zagadnień będących przedmiotem poznania z efektami uczenia się, wskazanymi (dla kierunku praca socjalna) w programie realizowanych studiów.

Ważnym z punktu widzenia realizacji misji uczelni w obszarze nauk społecznych, a pracy socjalnej w szczególności, jest relatywnie wysoki stopień mobilności międzynarodowej pracowników instytutu, która to jest wspierana przez władze Uczelni. Są to nie tylko liczne wykłady prowadzone w zagranicznych uczelniach, ale także udział w projektach i grantach międzynarodowych.

Polityka kadrowa władz KPSW w Bydgoszczy, zarówno w zakresie formalnego i merytorycznego doboru pracowników badawczo-dydaktycznych zapewnia w pełni realizację programu studiów na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Wyniki wizytacji potwierdzają fakt, że prowadzona jest spójna i długofalowa polityka wsparcia rozwoju naukowego kadry badawczo-dydaktycznej. Chodzi o politykę powiązaną przedmiotowo z kwestią rozwoju i doskonalenia kadry. W KPSW działa System Grantów Indywidualnych i Zespołowych. Organizacja działań prorozwojowych kadry odbywa się w ramach systemu i procedur ogólnouczelnianych. Posiada to istotne zalety, szczególnie w wymiarze zapewnienia transparentności i obiektywizmu w przyznawaniu środków na rozwój naukowy. Gradacyjny układ decyzyjny i opiniotwórczy wniosków o przyznanie grantów (dziekan, rektor, Komisja do Spraw Jakości) jest zunifikowany i sprawia, że proces przyznawania środków grantowych odbywa się według tych samych kryteriów konkursu, dla wszystkich wydziałów, instytutów i katedr. To niewątpliwie zapewnia pewien poziom obiektywizmu przeprowadzenia procedury konkursowej. Jak wynika z rozmów przeprowadzonych z kadrą badawczo-dydaktyczną, system grantów wewnętrznych (indywidualnych i zespołowych) jest transparentny. Posiada on także charakter sformalizowany – Zarządzenie nr 2 A/2013 Prezydenta KPSW w Bydgoszczy, „W sprawie wprowadzenia Regulaminu systemu grantów uczelnianych Kujawsko – Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy ze zmianami”, wraz z załącznikami. Dokument zawiera zarówno sposób procedowania wniosków jak i kryteria ich oceny. W Wydziale Nauk Prawnych, Społecznych i Humanistycznych, w którym odbywa się kształcenie na wizytowanym kierunku, przeznaczono w 2020 roku kwotę 69,460 zł na realizację grantów indywidualnych i zespołowych (udział w konferencjach i sympozjach naukowych; badania własne; publikacje zwarte i artykuły). Zważywszy na fakt, że KPSW jest uczelnią niepubliczną, jest to znacząca kwota wyasygnowana ze środków własnych uczelni na wsparcie rozwoju naukowego kadry, tylko jednego wydziałów. Jest to egemplifikacja znaczenia jakie władze uczelni przypisują tej właśnie kwestii. Nie jest to jedyna forma wsparcia pracowników w analizowanym względzie. W ciągu minionych pięciu lat, dwóch pracowników Instytutu Pedagogiki, Kultury i Pracy Socjalnej uzyskało stopień doktora habilitowanego, natomiast trzech stopień doktora. Wymienione postępowania awansowe zostały dofinansowane ze środków KPSW w Bydgoszczy.

Stałe podnoszenie kompetencji dydaktycznych ma zapewnić udział kadry w licznych szkoleniach (także wyjazdach studyjnych do zagranicznych uczelni) oraz udział interesariuszy wewnętrznych (studentów) w ocenie zajęć dydaktycznych. Jest to niewątpliwie niezwykle cenny mechanizm zwiększania podmiotowości studentów oraz ich partycypacji w realizacji procesu kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Dobór kadry prowadzącej zajęcia na wizytowanym kierunku - zarówno w aspekcie osiągnięć naukowych, jak i kompetencji dydaktycznych zapewnia w pełni realizację programu studiów przyjętego dla kierunku oraz osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Uczelnia wspiera rozwój naukowy kadry oraz podnoszenie jej kompetencji dydaktycznych. Prowadzona jest spójna i długofalowa polityka wsparcia rozwoju naukowego kadry badawczo-dydaktycznej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uczelnia dysponuje dwoma obiektami, w których są prowadzone zajęcia dydaktyczne oraz działalność naukowa. Wydział Nauk Prawnych, Społecznych i Humanistycznych W obiekcie zlokalizowany jest Instytut Pedagogiki, Kultury i Pracy Socjalnej gdzie odbywają się wszystkie zajęcia studentów kierunku praca socjalna. W obiekcie znajduje się 6 auli, 30 sal dydaktycznych, 4 nowoczesnie wyposażone pracownie komputerowe, a także Wydawnictwo Uczelniane, Centrum Obsługi Studenta, Biuro Karier, Biblioteka Główna KPSW. Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w nowoczesne środki audiowizualne (rzutniki multimedialne, ekrany, laptopy). Część sal posiada stacjonarne nagłośnienie. Obserwacje poczynione podczas wizytacji pozwalają stwierdzić, że stan obiektu (czystość, ergonomia, aranżacja przestrzeni pod kątem potrzeb studentów) jest nienaganny. Pracownicy badawczo-dydaktyczni IPKiPS dysponują pokojami (maksymalnie dwie osoby przypisane do pokoju), w których mogą pracować naukowo. Ponadto, w obiekcie znajduje się pokój dydaktyczny z pełnym zapleczem socjalnym, w którym nauczyciele akademicki mogą odpoczywać w przerwach pomiędzy zajęciami. Budynek, w którym odbywa się kształcenie, jest w pełni przystosowany do potrzeb osób z niepełnośprawnymi (windy, toalety, brak progów, szerokość drzwi, ergonomia układu przestrzeni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami). W przestrzeniach wspólnych znajdują się tabliczki w języku Brailla opisujące pomieszczenia i sposób przemieszczania się. Obiekt jest wyposażony w mobilny „schodolaz”.

Osobną kwestią są udogodnienia dla studentek będących młodymi matkami. Mogą one korzystać z wydzielonych pomieszczeń do karmienia i przewijania dzieci. Dla dzieci starszych, które nie mogą pozostać bez opieki w czasie, gdy ich mamy są na zajęciach, Uczelnia udostępnia Przedszkole Akademickie i Klub Malucha, gdzie dzieci studentek znajdują pełną opiekę.

Infrastruktura socjalna dedykowana studentom (bufet, toalety, szatnie, szafki na bagaż dla studentów spoza Bydgoszczy, miejsca odpoczynku dla studentów) nie budzą żadnych zastrzeżeń i są

wręcz modelowymi rozwiązaniami. W całym obiekcie dostępny jest bezpłatny Internet bezprzewodowy. W części ogólnodostępnej obiektu (korytarze) umiejscowione są liczne stanowiska komputerowe (laptopy z przewodowym łączem internetowym) z których mogą korzystać studenci.

Uczelnia, co potwierdza przeprowadzona wizytacja, dysponuje w tym właśnie obiekcie własną salą gimnastyczną, w której nie tylko są prowadzone zajęcia z wychowania fizycznego, ale także działają studenckie kluby sportowe w których studenci mogą rozwijać swoje pasje. Mogą je realizować również w Uczelnianym Studiu Radiowym i Uczelnianym Studiu Telewizyjnym. Studenci pod opieką kadry, przygotowują audycje radiowe i krótkie formy telewizyjne, które są następnie emitowane w obiektach kampusu.

Biblioteka uczelni posiada bogaty księgozbiór (ponad 53 tysiące woluminów), prowadzi ona również prenumeratę czasopism dedykowanych i powiązanych z efektami uczenia się na kierunku Praca socjalna. Do liczby tej zaliczamy wydawnictwa zwarte (książki) w formie drukowanej jak i w formie e-booków. Ilość woluminów powiązanych z kierunkiem praca socjalna to 16288. Stanowi to ok. 31% całości księgozbioru biblioteki tzn. wydawnictw zwartych drukowanych i e-booków. Procentowy udział literatury podstawowej powiązanej z kierunkiem praca socjalna, jaką dysponuje Biblioteka Główna KPSW w ogólnej liczbie źródeł wskazanych w sylabusach dla całego cyklu kształcenia tj.: I, II, III roku pracy socjalnej wynosi 100%. Procentowy udział literatury uzupełniającej powiązanej z kierunkiem praca socjalna, jaką dysponuje Biblioteka Główna KPSW w ogólnej liczbie źródeł wskazanych w sylabusach dla całego cyklu kształcenia tj.: I, II, III roku Pracy socjalnej wynosi ponad 80%. Dzięki współpracy z innymi bibliotekami np. Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną, Pedagogiczną Biblioteką Wojewódzką w Bydgoszczy, Biblioteką Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy studenci mogą dotrzeć do wszystkich źródeł niezbędnych w cyklu kształcenia. Biblioteka KPSW prowadzi również wymianę międzybiblioteczną, krajową i zagraniczną dotyczącą wydawnictw zwartych, ciągłych, jak i zbiorów specjalnych.

Należy zwrócić uwagę na wysoki stopień digitalizacji zasobów biblioteki co w sposób znaczący ułatwia dostęp do literatury. Biblioteka zapewnia bezpłatny dostęp studentom do różnorodnych, zdigitalizowanych zasobów zewnętrznych księgozbiorów. Jednostka prowadzi również własne wydawnictwo naukowe, co jest niezwykle istotne z punktu widzenia wskazanego przez uczelnię profilu kształcenia kierunku praca socjalna (ogólnoakademicki). Stwarza to bowiem możliwości prowadzenia ogólnopolskiego i międzynarodowego dyskursu naukowego kadry naukowo-dydaktycznej prowadzącej zajęcia na kierunku praca socjalna.

Uczelnia dysponuje systemem monitorowania stanu infrastruktury. Prowadzone są okresowe przeglądy wszystkich elementów infrastruktury dydaktycznej i naukowej. Zapewniony jest udział nauczycieli akademickich oraz studentów w procesie udoskonalania infrastruktury. Egzemplifikuje się on w corocznych badaniach ankietowych, w których kadra i studenci dokonują oceny infrastruktury oraz zgłaszają swoje potrzeby w omawianym względzie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Szeroko pojęta infrastruktura Uczelni jest w całości podporządkowana optymalizacji realizacji programu studiów i jako taka zapewnia możliwość osiągania efektów uczenia się. Jest dostosowana w pełni do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Zapewnia kadrze i studentom zarówno warunki rozwoju, jak i prawidłowe warunki przebiegu procesu kształcenia. Stan infrastruktury jest stale monitorowany i podlega ocenie interesariuszy wewnętrznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Ponadprzeciętna dbałość i troska o stworzenie warunków infrastrukturalnych dla osiągania efektów uczenia się przez studentów z niepełnosprawnościami oraz przez studentów posiadających małe dzieci. Stworzenie elementów infrastruktury służących rozwojowi pasji sportowych, artystycznych, dziennikarskich i zainteresowań studentów.

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwym dla kierunku praca socjalna. Instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje uczelnia w zakresie kierunku praca socjalna to podmioty publiczne i niepubliczne działające w obszarze pomocy społecznej, pieczy zastępczej, pomocy postpenitencjarnej, m.in. domy pomocy społecznej, gminne, powiatowe i regionalne ośrodki pomocy społecznej, świetlice środowiskowe, środowiskowe domy samopomocy, organizacje pozarządowe zajmujące się pieczę zastępczą i działalnością charytatywną. Zasięg ich działalności ma zazwyczaj charakter lokalny lub regionalny.

Jednostka prowadzi systematyczną i systemową współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, opartą głównie na relacjach bilateralnych. Platformą współpracy multilateralnej jest Rada Doradczą Pracodawców, Przedsiębiorców i Samorządowców. Nie bez znaczenia jest funkcjonowanie na uczelni Pełnomocnika Rektora ds. Współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przedstawiciele pracodawców biorą czynny udział w ewaluacji programu kształcenia, ale także służąc bieżącymi konsultacjami telefonicznymi i mailowymi dotyczącymi realizacji programu, zwłaszcza w odniesieniu do jego praktycznych aspektów.

Współpraca w wymiarze formalnym prowadzona jest w oparciu o jasne, spisane procedury oraz towarzyszy jej niezbędna dokumentacja, przy czym stopień formalizacji współpracy jest adekwatny do zakresu i charakteru współpracy. Podpisane zostały stosowne umowy o współpracy.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego przybiera zróżnicowane formy, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

I tak, istotny jest udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesie weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia – m.in. poprzez udział w tworzeniu prac dyplomowych. Wspólnie z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego przygotowano kilkadziesiąt prac dyplomowych. Wybrane przykłady prac dyplomowych zrealizowanych we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego:

- Problem bezdomności na terenie gminy Mogilno, współpraca: MGOPS w Mogilnie;
- Kluby seniora jako forma aktywizacji osób starszych w gminie Nowa Wieś Wielka; współpraca: Klub Seniora w Nowej Wsi Wielkiej;
- Funkcjonowanie rodzin zastępczych – oczekiwania a rzeczywistość, współpraca: PCPR w Więcborku;
- Problemy wychowawcze w rodzinnych formach pieczy zastępczej, współpraca: PCPR w Więcborku;
- Wsparcie społeczne osób starszych w gminie Gniewkowo, współpraca: MGOPS w Gniewkowie.

Wspólnie z pracodawcami realizowane są zajęcia terenowe oraz wizyty studyjne w zakładach pracy prowadzonych przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, a także staże.

Na rzecz i we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym podejmowane są również przedsięwzięcia o charakterze naukowym. Jako przykłady można wymienić:

- Międzynarodową Konferencję Interdyscyplinarną Jeden Świat Wiele Kultur;
- Ogólnopolską konferencję naukową Praca socjalna – jej dyskursy, usytuowania i profile”,
- Konferencję Pozycja skazanego/osadzonego na rynku pracy;
- Konferencję Środowisko i społeczność lokalna jako przestrzeń pracy socjalnej;
- Ogólnopolską konferencję naukową (Re)witalizacja więzi rodzicielskich jako wyzwanie polityki społecznej, penitencjarnej i postpenitencjarnej.

We współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego realizowane są przedsięwzięcia społeczne, w ramach, których wykorzystywany jest wolontariat.

Realizacja celów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przyjmuje również inne formy takie jak: organizowanie wykładów otwartych, udział studentów w konferencjach oraz wsparcie dla kół studenckich w organizacji konferencji, przygotowywanie publikacji, organizowanie spotkań integracyjnych z beneficjentami pomocy społecznej, uczestnictwo w projektach organizowanych przez Instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego zajmujące się pracą socjalną.

Istotnym obszarem współpracy jest organizacja praktyk studenckich. Zarówno rodzajowy dobór instytucji w których realizowane są praktyki, jak i ich liczba zapewniają osiągnięcie efektów uczenia się zdefiniowanych dla kierunku praca socjalna oraz w szczególności dla przedmiotu praktyki zawodowe.

Należy podkreślić, że wśród pracowników dydaktycznych prowadzących zajęcia na kierunku praca socjalna są reprezentowani praktycy, którzy oprócz dorobku naukowego mogą się wykazać doświadczeniem w pracy zawodowej w podmiotach zajmujących się szeroko rozumianą pomocą społeczną.

Pracodawcy uczestniczą w prowadzeniu monitoringu losów absolwentów kierunku pedagogika specjalna, w ścisłej współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzona jest

analiza potrzeb i tendencji na rynku pracy. Raporty z analiz służą m.in. niezbędnym modyfikacjom programu studiów.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Zakres konsultacji z pracodawcami obejmuje m.in. okresową ocenę programu studiów, efektów uczenia się i praktyk zawodowych. Interesariusze zewnętrzni opiniują program studiów w zakresie kierunku pedagogika specjalna w odniesieniu do jego zgodności z aktualnymi potrzebami na rynku pracy. Trafność doboru podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi prowadzona jest współpraca, jest w sposób systematyczny weryfikowana.

Co roku Rada Programowa Kierunku (wcześniej Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia) dokonuje przeglądu programu studiów kierunku praca socjalna pierwszego stopnia biorąc pod uwagę konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, dokonany wcześniej przegląd programów przedmiotów (sylabusów), stan realizacji efektów uczenia się, analizę wyników nauczania, jak również zmieniające się przepisy prawne. Następnie przygotowuje projekt programu studiów i przekazuje Dziekanowi. Dziekan, po zaopiniowaniu przez Dyrektora Instytutu i/lub Kierowników Katedr oraz przedstawia projekt programu studiów wraz z proponowanymi zmianami Senatowi, który program studiów zatwierdza.

Rada Programowa kierunku praca socjalna przy przygotowywaniu programu studiów na kolejny cykl kształcenia bierze pod uwagę konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W przeciągu ostatnich trzech lat w wyniku takich konsultacji do programu studiów zostały wprowadzone następujące przedmioty: *praca socjalna z osobami skazanymi, wprowadzenie do wiedzy o rodzinie, współczesne problemy socjologii, komunikacja społeczna, suprowizja w pracy socjalnej*. Pod wpływem rozmów z interesariuszami zewnętrznymi zwiększono wymiar praktyk studenckich do 160 godzin (4 tygodnie).

Wcześniej, w roku 2011, Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom pracodawców wprowadziła do planu studiów obowiązkowy moduł kształcenia w postaci Akademii Liderów. Zadaniem tego modułu jest doskonalenie kompetencji społecznych przyszłych pracowników socjalnych tak, aby mogli oni lepiej odnaleźć się na trudnym, współczesnym rynku pracy. Podstawowymi celami Akademii Liderów są: promowanie współpracy świata nauki i biznesu w ramach wspólnych projektów badawczo-rozwojowych, promocja partnerstw międzynarodowych, programy dla młodzieży w zakresie przygotowania do potrzeb rynku pracy, programy i szkolenia dla firm, pracodawców i przedsiębiorców. Program zajęć Akademii został tak skonstruowany, by wzbogacić uczestników w wiedzę, kompetencje praktyczne, umiejętności zarządzania własnym czasem oraz skutecznego i efektywnego działania. Cele Akademii realizowane są między innymi poprzez wspieranie rozwoju własnego studenta, pomoc w odnalezieniu się w relacjach interpersonalnych, a także przekazanie umiejętności nabycia pewności siebie i wiary we własne możliwości.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Podmioty publiczne i niepubliczne, działające głównie w obszarze opieki społecznej, z którymi prowadzona jest współpraca, bez wątpienia powyższe kryterium spełniają.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Współpraca oparta jest na ramach formalnych, zarówno w formie umów bilateralnych, jak i w oparciu o wydziałowe lub instytutowe instytucje powołane m.in. w tym celu. Stopień formalizacji współpracy jest adekwatny do jej celów i pozwala na efektywne ich osiągnięcie. Wśród bogatych, zróżnicowanych form współpracy, wyróżnić możemy organizację praktyk zawodowych, staży, wolontariatów, wizyt studyjnych, realizacji prac dyplomowych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, certyfikacji, analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i badania losów absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Efektem przeglądów współpracy jest również niezwykle bogaty program staży oraz inne działania projakościowe i prorozwojowe.

Współpraca ma charakter harmonijny, a korzyści z niej płynące widoczne są zarówno w wymiarze poprawy jakości kształcenia, jak o po stronie pracodawców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na kierunku praca socjalna bierze aktywny udział w wyjazdach szkoleniowych w ramach programu Erasmus+. W ramach tegoż programu jest realizowana również wymiana studentów wizytowanego kierunku, choć występują tu pewne perturbacje (na które wskazuje uczelnia) wynikające z faktu, że zajęcia są prowadzone jedynie w formie niestacjonarnej. Warto zwrócić uwagę na fakt, że w ramach umiędzynarodowienia zostały wprowadzone do oferty dydaktycznej wykłady monograficzne w języku angielskim. Stopień aktywności kadry badawczo - dydaktycznej ocenianego kierunku w ramach programu Erasmus+ oraz całego Wydziału Nauk Prawnych, Społecznych i Humanistycznych, w ostatnich trzech latach prezentował się następująco:

Rok akademicki 2020/2021 - 26 wyjazdów zagranicznych kadry naukowo-dydaktycznej WNPSiH

Rok akademicki 2019/2020 - 12 wyjazdów zagranicznych kadry naukowo-dydaktycznej WNPSiH

Rok akademicki 2018/2019 - 43 wyjazdów zagranicznych kadry naukowo-dydaktycznej WNPSiH

Uczelnia zachęca kadrę do nawiązywania oraz utrzymywania stałych kontaktów z placówkami, które w ramach programu Erasmus+ odwiedza kadra dydaktyczna wizytowanego kierunku. Przy procesie rekrutacji na wyjazdy zagraniczne wykładowcy są informowani o wcześniejszych wizytach kadry w różnych placówkach, dzięki czemu mogą oni poznać doświadczenia innych beneficjentów.

Monitorowanie procesu umiędzynarodowienia odbywa się między innymi poprzez analizę raportów wypełnianych przez nauczycieli akademickich po odbyciu mobilności. Szczególna waga przykładana jest do następujących kwestii: częstotliwość wyjazdów, rodzaj mobilności (szkolenie czy wykłady), elementy mobilności, efekty mobilności dla uczestnika oraz uczelni macierzystej.

Podczas cyklicznej oceny pracowników brane pod uwagę są wyjazdy zagraniczne, publikacje w języku angielskim oraz udział w zagranicznych konferencjach, projektach badawczych, jak i ogólna aktywność pracowników powiązana z procesem umiędzynarodowienia. Wskazane przez nauczycieli akademickich w ankietach ewaluacyjnych przykłady mobilności tj. wykłady w zagranicznych uczelniach, udział w międzynarodowych konferencjach, kursach bądź szkoleniach są punktowane i mają znaczący wpływ na końcowe oceny poszczególnych pracowników.

Uczelnia podejmuje liczne działania oraz aktywności, aby zapewnić możliwie jak najlepsze umiędzynarodowienie procesu kształcenia. Można wskazać na fakt, że uczelnia wspiera, docenia i zachęca kadrę badawczo-dydaktyczną do mobilności zagranicznych, a także zaprasza naukowców z zagranicy oraz buduje liczne relacje i powiązania z zagranicznymi uczelniami i instytucjami. KPSW dokłada starań, aby doświadczenia oraz wiedza zdobyte przez wykładowców były przekazywane na zajęciach ze studentami oraz wdrażane do programu studiów, który dostosowywany jest do najnowszych wymogów oraz sytuacji na rynku pracy. Egzemplifikacją działań w zakresie umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku praca socjalna jest ścisła współpraca (zinstytucjonalizowana w formie umów) z dwudziestoma uczelniami zagranicznymi zarówno europejskimi jak i uczelniami spoza Europy. Owa współpraca przedmiotowo odnosi się zarówno do wymiany doświadczeń dydaktycznych jak i współpracy naukowej a także wymiany studentów oraz kadry zatrudnionej na wizytowanym kierunku.

W minionych pięciu latach kadra zatrudniona na kierunku praca socjalna odbyła wiele staży naukowych między innymi w Uniwersytecie Ohio, Uniwersytecie w Belfaście, Uniwersytecie w Tbilisi. Kolejnym wymiernym efektem umiędzynarodowienia kadry dydaktycznej zatrudnionej na kierunku praca socjalna są 52 publikacje w językach obcych, wydane w ciągu minionych pięciu lat w recenzowanych wydawnictwach naukowych, głównie europejskich.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Proces umiędzynarodowienia uczelni jest ściśle powiązany z efektami uczenia się przyjętymi w programie studiów kierunku praca socjalna. Uwagę zwraca bardzo duża aktywność kadry na wizytowanym kierunku, która egzemplifikuje się w znaczącej liczbie publikacji w językach obcych, w wyjazdach zagranicznych zarówno szkoleniowych i studyjnych oraz stażach naukowych. Proces umiędzynarodowienia jest w sposób jasny, przejrzysty monitorowany przez uczelnię a aktywność kadry ocenianego kierunku w omawianym względzie jest elementem całościowej oceny danego pracownika. Mobilność międzynarodowa studentów kierunku praca socjalna nie jest duża a odbywa się w ramach programu Erasmus+. Stosunkowo niewielki poziom aktywności studentów w procesie umiędzynarodowienia jest zrozumiały bowiem kształcenie odbywa się jedynie w formie niestacjonarnej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie kształcenia jest systemowe, ma charakter stały i obejmuje cały proces kształcenia.

Wydziałowi udało się zapewnić studentom poczucie indywidualnego podejścia. Ma to rzeczywisty wpływ na podwyższenie poziomu zadowolenia z jakości studiowania, wykazywanego przez studentów. Wiąże się to m.in. z możliwością utrzymania stałego kontaktu pomiędzy studentami a pracownikami naukowymi.

Duże znaczenie ma systemowa opieka, dzięki wprowadzeniu funkcji opiekuna kierunku oraz Dyrektora ds. Studenckich i Organizacji Kształcenia.

Na wydziale działają koła naukowe, które poruszają tematykę związaną z wizytowanym kierunkiem. Są one ważnym elementem samorozwoju studentów. Uzyskują od wydziału wsparcie (w szczególności finansowe) umożliwiające im funkcjonowanie oraz angażowanie się w różnorodne projekty i inicjatywy.

W ramach działań umożliwiających świadomy rozwój studentów wymienić można działania Pracowni Mentoringu Rozwojowego, która współpracuje m.in. z Biurem Karier Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy. Takie działanie pozwala pokazać studentom ich dostępne ścieżki kształcenia,

dzięki czemu lepiej wykorzystują oferowane przez uczelnię narzędzia. Wsparcie studenta w procesie uczenia się nie tylko obejmuje również przygotowanie do wejścia na rynek pracy. To zagadnienie należy w szczególności do Biura Karier, które jest członkiem Ogólnopolskiej Sieci Biur Karier, co pozwala na oferowanie usług na wyższym poziomie. Biuro oferuje m.in. możliwość przeprowadzenia indywidualnych konsultacji, prowadzi na bieżąco bazę ogłoszeń dot. Pracy, w których uwzględnione są również możliwości zatrudnienia dla studentów wizytowanego kierunku.

Uczelnia oferuje studentom standardowe formy wsparcia finansowego osób, które wyróżniają się ze względu na swoje osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe. Aby studenci mieli możliwość stałego rozwoju zapewniane jest systemowe wsparcie poprzez organizację konsultacji z nauczycielami oraz organizowanie szkoleń, kursów, seminariów naukowych i wykładów otwartych.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach studentom kierunku praca socjalna zapewniana jest możliwość indywidualnego dostosowywania programu studiów. Umożliwia to realizację potrzeb zarówno wyróżniających się studentów, jak i tych którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej. Dostosowanie to może obejmować m.in. zmianę terminu egzaminów i zaliczeń, czy jednostkowe zmiany w programie studiów.

Dla osób wyróżniających się ze względu na osiągnięcia sportowe lub artystyczne przewidziana jest możliwość ubiegania się o stypendium Rektora. Ponadto studentom zapewnia się możliwość rozwoju z zakresu kwestii organizacyjnych i przedsiębiorczości (przykładem takiej przestrzeni do działań jest Samorząd Studentów).

Studentom oferowane jest wsparcie psychologiczne. Odpowiada za to m.in. Pracownia Mentoringu Rozwojowego. Dzięki zaangażowaniu w ten proces osób, które na co dzień mają kontakt ze studentami, Pracownia może skuteczniej wspierać ich w kryzysowych sytuacjach, z uwagi na obszerną i kompleksową wiedzę dotyczącą sytuacji w lokalnym środowisku. Warto podkreślić, że rola Pracowni jest o wiele szersza niż tylko wsparcie psychologiczno-terapeutyczne studentów, jej zadania obejmują również m.in. opiekę nad kandydatami na studia.

Działania skierowane do studentów posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne nastawione są głównie na wyrównywanie szans. Grupa osób z niepełnosprawnościami w zakresie ruchowym jest mała, a mimo to zapewniona jest im możliwość swobodnego poruszania się po budynkach Uczelni. Istotne znaczenie w tym zakresie ma Rzecznik ds. Osób z Niepełnosprawnością. Uczelnia gwarantuje szeroki wachlarz ofert wsparcia, uwzględniających wsparcie materialne w formie stypendium. Dopuszcza się także możliwość zamiany egzaminu pisemnego na egzamin ustny, zaliczenie w indywidualnym terminie, czy też wydłużenie czasu trwania egzaminu/zaliczenia pisemnego.

Realizowany system zgłaszania przez studentów skarg oraz wniosków, a także sposób ich rozpatrywania jest wystarczający.

Uczelnia i Wydział zapewniają skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów. W sprawach toku studiów studenci mają możliwość korzystać od wtorku do piątku oraz w weekendy zjazdowe z Centrum Obsługi Studenta i Dydaktyki oraz trzy razy w tygodniu (w tym w soboty) udać się do Dziekana i Prodziekana.

Ważnym elementem procesu uczenia się jest zapewnienie studentom środowiska stymulującego do rozwoju, co oznacza m.in. oprócz zapewnienia kształcenia na jak najwyższym poziomie, zapewnienie trudniejszego do empirycznego skategoryzowania, poczucia bezpieczeństwa związanego, np.

z działaniami antydyskryminacyjnymi. Uczelnia podejmuje działania w celu przeciwdziałania dyskryminacji, jednak nie obejmują one dedykowanych kampanii informacyjnych, które w znaczący sposób mogłyby wpłynąć na świadomość społeczności akademickiej i zapobiegać niepożądanym zachowaniom. Brak jest też tej tematyki w prowadzonej przez Wydział komunikacji, zarówno wewnętrznej, jak i zewnętrznej. Problematyka ta poruszana jest dopiero na poziomie ogólnouczelnianym, co może nieść za sobą wiele negatywnych implikacji. Rekomenduje się rozpoczęcie działań w tym zakresie, z uwzględnieniem stanowiska samorządu studenckiego.

Istotną rolę w ewentualnych konfliktach odgrywa Rzecznik akademicki, który jest istotnym źródłem informacji z zakresu przyjętych przez Uczelnię standardów etycznych oraz dostępnych instytucji i form rozwiązywania konfliktów.

Studenci przed rozpoczęciem zajęć w trybie zdalnym mogli zadawać pytania związane z funkcjonowaniem wybranej przez uczelnię platformy (Google Meet), co przygotowało ich do udziału w zajęciach. Do realizacji zajęć w tym trybie przygotowani, przez Wydział, byli również pracownicy naukowcy, którym także zapewniono szkolenia i materiały informacyjne. Zapewnienie przygotowania do korzystania z wybranej platformy oraz wybór wskazanych wyżej narzędzi umożliwia realizację efektów kształcenia pomimo ograniczenia funkcjonowania uczelni. Rozwinięty został Internetowy System Obsługi Studenta (ISOS), który wykorzystywany jest m.in. do przeprowadzania testów i egzaminów. Do systemu wprowadzony został komunikator umożliwiający osobisty kontakt z prowadzącymi zajęcia. Pomimo zdalnego kształcenia zajęcia prowadzone są w sposób synchroniczny, co według studentów w znaczącym stopniu wspiera ich w procesie uczenia się. Studenci ocenili, że zdalne kształcenie zostało wprowadzone w sposób płynny, nie wpływający na ich proces kształcenia.

Jednostka współpracuje z organami Samorządu Studentów. Widoczna jest partycypacja przy opiniowaniu programu studiów. Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie organy Samorządu Studentów, co prowadzi do zachęcania studentów do działalności społecznej. Przedstawiciele organów Samorządu Studentów podkreślają bardzo dobre relacje z władzami jednostki i uczelni.

Wydział dokonuje bieżącej ewaluacji, posługując się głównie przeprowadzanymi ankietami wśród studentów. Badania są realizowane we współpracy ze studentami, którzy biorą udział zarówno w procesie budowania ankiety, jak i są jej respondentami. Jednym z czynników badanych w ramach ewaluacji jest poziom zadowolenia studentów z oferowanych rozwiązań. Ewaluacja prowadzonych zajęć zasługuje na docenienie ze względu na kompleksowy charakter przeprowadzanych badań, ale również za wyciągane wnioski i wcielanie w życie nowych rozwiązań, mających na celu ciągłe ulepszanie procesu kształcenia. Rekomenduje się rozszerzenie prowadzonych badań o ewaluację pracy administracji. Brak tego typu badania uniemożliwia obiektywną ocenę funkcjonowania systemu oraz oferty dla studentów. Poziom obsługi administracyjnej ma wpływ na możliwości rozwoju studentów oraz ich poziom zadowolenia. Badania, aby były skuteczniejsze należy promować wśród zdefiniowanej grupy respondentów. Jednym z elementów motywujących studentów do uczestnictwa w ankietach jest fakt, że wielokrotne oceny negatywne pracowników dydaktycznych, mogą skutkować zwolnieniem danej osoby.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Pomimo wykazanych braków uznać należy podejmowane, przez Wydział oraz Uczelnię, działania za spełniające kryterium. Wskazane kwestie wymagające ulepszenia, nie wpływają w znaczny sposób na jakość kształcenia czy możliwości związane z rozwojem społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy, są jedynie drogowskazem mającym wskazać władzom możliwości rozwijania się wszystkich grup tworzących tę społeczność, na wielu płaszczyznach.

Dzięki podejmowanym działaniom zapewnia się studentom możliwość rozwoju naukowego oraz swobodny dostęp do rynku pracy. Jakość procesu uczenia się i jego efektów jest odwzorowaniem jakości kadry naukowej oraz działań podejmowanych w celu poprawy jej pracy (np. prowadzenie w sposób poprawny ewaluacji). W zakresie realizacji procesu uczenia się Wydział zapewnia formy wykorzystujące nowoczesne technologie, wspierające studentów zwłaszcza w czasie ograniczenia funkcjonowania uczelni, co wpływa na możliwości wejścia na rynek pracy absolwentów. Wykonywanie badań ewaluacyjnych oraz analiza ich wyników umożliwia bieżące dostosowanie do potrzeb studentów.

Wartym odnotowania jest fakt różnorodnego i kompleksowego podejścia do spełniania potrzeb wielu grup studentów, za pośrednictwem chociażby Rzecznika akademickiego czy Rzecznika ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Ponadto podkreślić należy, że rozwiązania są systemowe i kładą nacisk na efekty długofalowe oraz są ważnym elementem wsparcia studentów zarówno materialnego, jak i niematerialnego.

Za właściwe należy uznać wsparcie, które uzyskuje samorząd studencki oraz koła naukowe, dzięki czemu zapewniana jest szansa na rozwój studentów również w tych aspektach. Odpowiednie organy samorządu angażowane są w najważniejsze procesy decyzyjne ich dotyczące co wpływa na ich poziom motywacji. Ponadto dzięki udziałowi w podejmowaniu decyzji samorząd może zapewniać studentom wsparcie w kryzysowych sytuacjach.

Pomimo wskazanych braków w zakresie działań antydyskryminacyjnych należy uznać, że studentom zapewniane jest bezpieczeństwo oraz zapewniana jest pomoc osobom, które doświadczyły negatywnych lub niedozwolonych zachowań. System motywowania studentów działa poprawnie. Wskazać można zarówno motywację finansową dla osób wyróżniających się, jak i przejaw proceduralny - wpływ studentów (za pośrednictwem ankiet) na zmiany wprowadzane na Wydziale.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla jak najszerszego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem.

Dostęp jest zapewniony poprzez następujące kanały:

- strona internetowa Uczelni
- Biuletyn Informacji Publicznej Uczelni
- tablice ogłoszeń znajdujące się w budynku Uczelni.

Dodatkowym źródłem informacji są profile Uczelni prowadzone w mediach społecznościowych. Obejmują one cele kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się.

Strona internetowa Uczelni prowadzona jest w języku polskim, angielskim, rosyjskim i ukraińskim. Zapewnia ona dostęp do informacji kandydatowi na studia na temat oferowanych kierunków i zakresów studiów, zasad rekrutacji, opłat za studia, regulaminu studiów, uchwał rekrutacyjnych Senatu itp. Student ma dostęp do informacji o: regulaminie studiów, systemie stypendialnym, rzeczniku akademickim, rzeczniku ds. osób z niepełnosprawnością, wirtualnej bibliotece, kołach naukowych, Samorządzie Studenckim, Biurze Karier itp. Na stornie znajduje się także zakładka aktualności, gdzie student, kandydat czy inna osoba zainteresowana może odnaleźć informacje o bieżącej działalności Uczelni/Wydziału (sukcesach studentów i wykładowców, konferencjach, spotkaniach, inicjatywach).

Oprócz zdalnych form udostępniania informacji w formie działających systemów, każdy student, kandydat czy inna osoba zainteresowana funkcjonowaniem uczelni może uzyskać informacje lub odpowiedzi na zadane pytania kontaktując się z Uczelnią telefonicznie, za pośrednictwem poczty elektronicznej lub osobiście. Zaznaczyć należy, że kandydaci na studia w KPSW bardzo chętnie korzystają z aplikacji zamieszczonej na stronie internetowej Jednostki. Aplikacja zawiera komunikator tekstowy, kandydat może napisać wiadomość/pytanie i szybko uzyskać odpowiedź lub podać numer telefonu, na który pracownik Biura Rekrutacji oddzwoni i udzieli odpowiedzi na pytania.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców np. w zakresie oczekiwanej przez odbiorców szczegółowości informacji lub sposobu jej prezentacji, a wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem.

Informacja obejmuje wszystkie istotne kwestie jak cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się.

Prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Obecnie w Kujawsko-Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy Uczelniany System Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia funkcjonuje w oparciu o Uchwałę Senatu KPSW nr 69/2019 z dnia 30 września 2019 roku. Nadzór nad stosowaniem wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia sprawuje Prorektor ds. Kształcenia i Studentów we współpracy z Dziekanami. Od 1 października 2019 roku obowiązuje następujący system trzy poziomowy:

- Uczelnia: Senat KPSW, Uczelniany Zespół ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Rada Pracodawców, Przedsiębiorców i Samorządowców,

- Wydział: Rada Programowa Kierunku, Dyrektorzy Instytutów, Kierownicy Katedr,

- Pracownicy badawczo-dydaktyczni, pracownicy dydaktyczni i studenci.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Podnoszenie jakości procesu dydaktycznego odbywa się między innymi poprzez konsultacje programów kształcenia z przedstawicielami praktyki społeczno-gospodarczej. Istotną rolę odgrywają także bezpośrednie spotkania ze studentami, w czasie których wskazują oni zarówno mocne, jak i słabe strony, a także zgłaszają postulaty wskazujące na kierunki doskonalenia funkcjonowania uczelni, przede wszystkim doskonalenia procesu dydaktycznego.

Przeprowadzana jest systematyczna ocena programu studiów obejmująca co najmniej efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe (jeśli są uwzględnione w programie studiów), wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów. Program studiów na kierunku praca socjalna podlega okresowym przeglądom. Rada Programowa kierunku dokonuje przeglądu programu studiów pod kątem osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się. Następnie podejmuje decyzję, czy na cykl kształcenia rozpoczynający się od 1 października program studiów pozostanie bez zmiany, czy zostanie zmieniony i stosownie do podjętej decyzji przygotowuje dokumentację. W przypadku zmiany charakterystyki kierunku i/lub efektów uczenia się i/lub planu studiów oraz opisu programu studiów, Przewodniczący Rady Programowej kierunku wnioskuję do: Dyrektora Instytutu, Kierowników Katedr, Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia o zaopiniowanie zaproponowanych zmian, a następnie dziekan Wydziału wnioskuję o zatwierdzenie na posiedzeniu Senatu Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny, obejmujących co najmniej kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, prace etapowe, dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Projektowanie i monitorowanie programów studiów odbywa się przy współudziale interesariuszy wewnętrznych tj. nauczycieli i studentów, jak i interesariuszy zewnętrznych, w tym absolwentów. W procesie kształtowania programu studiów dla kierunku uczestniczą: Senat, Uczelniany Zespół ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Rada Doradcza Pracodawców, Przedsiębiorców i Samorządowców, Rada Programowa kierunku, Instytuty i Katedry Wydziału. W skład dwóch pierwszych ciał kolegialnych wchodzi m.in. nauczyciele akademicy i studenci kierunku „praca socjalna”. Na posiedzeniach tych ciał studenci mogą wpływać na proces kształcenia i współuczestniczą w projektowaniu programów studiów i ich zmian. Samorząd Studencki co roku opiniuje program studiów na kierunku praca socjalna. Nauczyciele akademicy uczestniczą w projektowaniu i monitorowaniu programów studiów w drodze formalnej (biorąc udział w pracach ciał kolegialnych), jak i nieformalnej w wyniku przeprowadzonych rozmów.

Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia tego programu. Ważnym źródłem weryfikacji efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych są wyniki ankietyzacji studentów z ewaluacji efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych. W pierwszym etapie absolwenci mogą wyrażać swoje opinie i oceny po kilku miesiącach od zakończenia studiów. W badaniach tych, każdego roku, absolwenci wypełniają kwestionariusz ankiety podczas uroczystości wręczania dyplomów. Jest to więc z odpowiednim dystansem czasowym tak co do dalszej edukacji jak i sytuacji w miejscu zatrudnienia w stosunku do osób, które podwyższyły swoje kwalifikacje jak i do osób podejmujących pracę po raz pierwszy. W drugim etapie absolwenci mogą wyrażać swoje opinie w trzy lata po obronie pracy licencjackiej/inżynierskiej/magisterskiej. Celem procedury jest poznanie losów zawodowych absolwentów Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy. Pracownicy Zakładu Ewaluacji Jakości Kształcenia są odpowiedzialni za przygotowanie druków koniecznych do przeprowadzenia badania losów absolwentów, przeprowadzenie badań oraz opracowanie raportów. Dziekan wydziału przekazuje wyniki z raportu na posiedzenia Uczelnianego Zespołu ds. Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia i Rady Programowej kierunku, który je analizuje pod kątem weryfikacji i oceny programów studiów.

Wydział współpracuje z otoczeniem społeczno - gospodarczym w ramach Rady Pracodawców Przedsiębiorców i Samorządowców oraz w innych formach. Pracodawcy brali udział w opiniowaniu efektów uczenia się oraz programu studiów. W drodze konsultacji (spotkania, korespondencja e-mailowa, rozmowy) wyrażają swoje opinie oraz oczekiwania co do programów studiów. Stałe podnoszenie jakości kształcenia odbywa się więc m.in. poprzez konsultacje programów studiów z przedstawicielami praktyki społeczno-gospodarczej. Kontakty z absolwentami i pracodawcami umożliwiają ocenę efektów uczenia się i programów studiów ze względu na oczekiwania (aktualność) otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wyznaczone zostały zespoły i osoby sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, określone zostały w sposób przejrzysty ich kompetencje i zakres odpowiedzialności, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Także przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Systematycznie przeprowadzana jest ocena programu studiów obejmująca efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane.

W ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni. Wnioski z oceny programu studiów są wykorzystywane do doskonalenia tego programu.

Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

W Uchwale Nr 17/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 8 stycznia 2015 r. w sprawie oceny programowej na kierunku praca socjalna prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych i Filologicznych Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej w Bydgoszczy na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim wydano ocenę pozytywną i nie sformułowano zaleceń.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w

art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

